

ГДР-нің ат-алдарының хүлээп көрүүшкүнү

БЕРЛИН. (СЭТА). ГДР-нің Бур-не чөвүлелин дарагы В. Ульбрихте КАР-нын президентин Насер-нин КАР-га келин деп чалалганын ГДР-нин даштыкы херектер министр-инин бири ораакчысы Винсер Герман Демократтыг Республиканын антиимпериалисттик чайгылыш чок политиказынын ужуру-дузанын деле-гейге хүлээп көргөнү болур деп айтышкан. «ГДР болза, Азиянын, Африканын болгаш Латин Американын улустарынын национал хосталгалыг демиселин бодунуң политиказы-биле деткип, аяа э-сеткил каттышты-рып тургаш чедиш-алган ол бедик ат-алдарын бо чалалга балыктап ту-рар» деп, ол меделгэн. КАР-га В. Ульбрихтин аян-чоруу ГДР биле Ваттышкан Араб Республиканын аразында политиктиг, экономиктиг болгаш культуруг харылзааларын улам ынай хөгжүдериңе дузалаар дээрин О. Винсер меделгэн.

АДН агентиледин дыннатканы-биле алдыра, португали колонизаторлар-ын, расисчи Мурнуу-Африка Респу-бликаны болгаш Чомбенин чалча ча-заан боо-чөсөк-биле хандырып турар Барын Германиянын политиказы ГДР-нин тайбынга ынакшылыг по-литиказына улуу дээрин Ото Вин-сер меделгэн. ГФР Израильге боо-чөсөк берип турар база улуу хан-дырыкчы болур. ГДР-нин даштыкы херектер министринин бири ораак-чызын демделгэн-биле алдыра, бо үеге чедир Барын Германия боо-чөсөк, ок-чөмөктин, самолёт-тарын, корабилерин 200 миллион аяа-бүрү хевирдерин Израильге берген. Ракета болгаш атомук чөс-сөк талазы-биле, аяа чалгылар хөй миллион марканы (немец акаша) ГФР Израильге база берген.

Совет журналисти хостаар

БРАЗАВИЛЬ. (СЭТА). «Известия» солунун корреспондентин Н. Хо-хлошту дурм чок аяа-биле туруп ду-рудааны база совет элчин черинин Леопольдвилде бажыныч конго шериг полициязынын отрядынын таадыны-биле холбаштыр алган аяа-луун уурданышынын Совет ча-зактын даасканын баураа конго даштыкы херектер министрство-нуң чингине секретарына Чехослова-киянын Конгода (Леопольдвил) эл-чини меделгэн. Н. Хохлошту доп-ло-даан хостаарын база конго шериг по-лициязынын болгаш аймыл чок чо-рук күштеринин отрядын совет элчин черинин бажынынан үндүрерин эл-чин негээр. Чехословакиянын Кон-года (Леопольдвил) элчин ол ду-гайын Бразавилде СЭТА-нын кор-респондентининг, телефон даштык-тыр дыннаткан.

Н. Хохлошту тудун хоругдааны болгаш совет элчин черинин бажы-нын эжелеп алганы-биле, холбаштыр алган аяа-луун кандыг-даа тайылбы-рын леопольдвилде арге-чалгылар мынчага чедир бербей турар дээр-ин чехословак элчин чуталаан. Н. Хохлошту ху-саламынын болгаш кайда чыгарынын дугайын ЧССР-нин элчин черинин аяа-биле-чылдары билип ал шылаан.

ЭРТЕМ-ШИНЧИЛЕЛ ЧЕРЛЕРИНИН ЛАБОРАТОРИЯЛАРЫНДАН МЕДЭЭЛЕР

ОНЗАГА ЧЕТКИЛЕР

Хөөч-сазындан кылган четки-леринин четкестери балыкчыларга билингер. Олар шоолуг-ла быжыг аяа болгаш балыктап санында ылавыла кургалырын негээр. Алак-тын сөөлүндө, ол четкилерин көзө-нектеринин-аразында чоржайыр ар-гылаан бедилер балыктарын үзө киржип, уруп кааптар-лаа. Ын-чаарга шапрандан ийкеп лавсанга кылган четкилерин көзөнектери бедилердин донайыла, а шуут тудуштуу аргысы чул—деп айты-рып сөөлү үзө тургустунуң кел-ген.

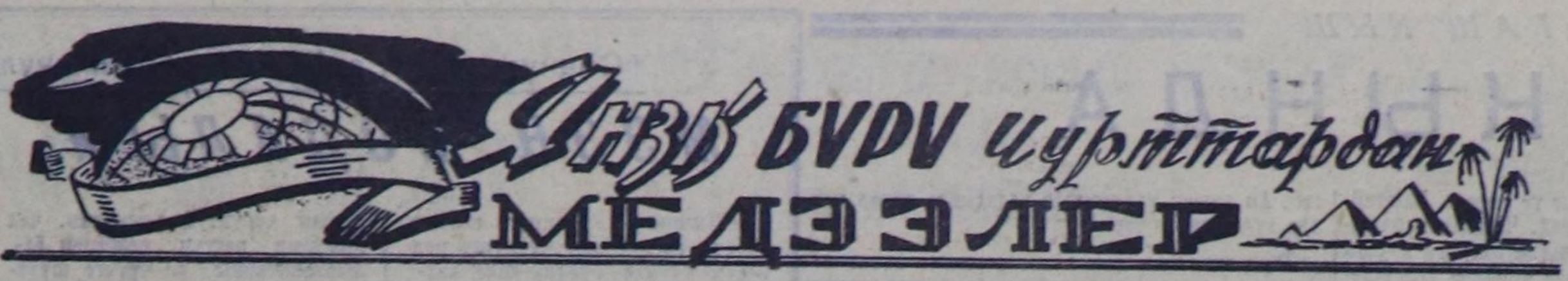
Москвадан пас-таавы институту-нун аспиранты Л. А. Кудрякин аяа-ла, трикотаж аргыс машина-ларга, чижээ, спорт теннискалары аргып тургулаан машиналарга, до-най чок четкилерин аргымынын технологиязын аяа-биле кылган. Четкинин көзөнектери хереклетти-нерин барындаан улагатыр-лаа, биедери-лаа болур. Аргымынын бөдүрчүлүгүнүн технологиязын чет-ки аргыс станоктарын бөдүрчү-лүгүн бөш шире катан бедилерин аргазын берген. Оон анык, до-най чок бедилер чок болганын ачыктык полимерлиг чууга чиги-тиги чарыгалы ыкка кызырылган болгаш четкинин денели-лаа оян-чөс чигиш.

Донай чок бедилер чок аргы-шыктын пас-таавы үздүрүрүн улам ынай хөгжүдериңе аяа-биле улуу ужу-дузанын болур дээрине чигиш турас.

(СЭТА-нын көр.)

ХЫРАЛАТТЫНГАН ШПАЛДАР

Демир орук шугумунуң шпалда-рын (ыяш сыртыктарын) үр бол-

СОЦИАЛИСТИГ ЧУРТТАРНЫН КАДЫ АЖЫЛДАЖЫЛGAZY BYЖЫгып ТУРАР

ПРАГА. (СЭТА). Бот-болунга Эко-номиктиг дузалажылга Чөвүлелин XIX сессиязы бодунуң ажынын фев-раль 2-де Прагага дооскан. Бот-бо-лунга Экономиктиг дузалажылга Чө-вүлелин киржикчилери чурттар-нын чазак төлөөлөрүн баштык-тары — болгариянын Улус Респу-бликанын Министрлер Чөвүлелин Даргазынын ораакчысы С. Тодоров, Венгр Улус Республиканын Министр-лер Чөвүлелин Даргазынын ораак-чысы А. Апро, ГДР-нин Министр-лер Чөвүлелин Даргазынын ораак-чысы Б. Лейшнер, Моол Арат Республиканын Министрлер Чөвүле-линин Даргазынын бири ораакчы-сы Д. Момомжам, Польша Улус Рес-публиканын Министрлер Чөвүле-линин Даргазынын ораакчысы П. Ярошевич, Румын Улус Респу-бли-

канын Министрлер Чөвүлелин Дар-газынын ораакчысы А. Бирладану, СССР-нин Министрлер Чөвүлелин Даргазынын ораакчысы М. А. Ле-сечко болгаш Чехословак Социали-стиг Республиканын чазанын Дарга-зынын ораакчысы О. Шимунек олар пленарлыг хуралдын түнделдине сессиянын протоколунга ат салган-нар.

Бот-болунга Экономиктиг дузала-жылга Чөвүлелин доктаамал төлө-лөктү Чөвүлелин Күүсөмунуң XVII хуралынн протоколунга ат салганнар. Чөвүлелин органыры-нын аяа-биле ЮСФ-нин киржири-нин дугайында Бот-болунга Эко-

номиктиг дузалажылга Чөвүлели биле Югославиянын Социалистиг Фелера-тивтиг Республикасынын аразында дугуржулга БЭДЧ-нин XIX сессия-зынын дарагы О. Шимунек төлө-лөктү даасканын баураа ат салган. Бо дугуржулга болза социалистиг чурттарын экономиктиг харылза-ларын хөгжүдериңе чууга бажым болур дээрин ол меделгэн.

Пленарлыг сессияны хаап тура О. Шимунектиг меделгэн болза, сессия үр-түннелдиг өрткөн болгаш социализм чурттарынын аразында аяа-дуума кады аяа-биле турган таа-м ынай хөгжүдериңе болгаш бы-

жылгаарына улуу ужу-дузанын болган. Чууга сорудганы шитпи-лдеринин оруктарын тодарайтырга — 1966—1970 чылдарга бот-бо-ттарынын аразында баранан солчу-дугайында улуу хуусаалыг дугур-жулгаары өй-шанда чарарына, таарыштыр каттыштыр аяа-биле чорутуп, дугуржулганы хан болгаш бүтү талазы-биле солчу, бугур-луг-не специализастап база кооперастап тургаш, бот-боттарынын аразында кады аяа-биле турган ханга-ларын XIX сессия үзүндө болган сана-лооларын солчулганы дөгүм болган дээрин ол меделгэн. Чөвүлелин сессиязында болгаш Күүсөмуну ху-салаан айтырылганын чууга-ла-жып көрүүшкүнү аяа-дуума найы-ралдын болгаш бот-боттарын бүрүн билчир чоруктун байдалына өрткөн.

Кады ажылдажылганы улам ыңай калбартыры

БЕРЛИН. (СЭТА). Бот-болунга Экономиктиг дузалажылга Чөвүле-линин Прагага чууга чаа доослуун сессиязы болза Варшава керээзи-нин киржикчилери курунелерин Политиктиг консультативтиг коми-тетинин Варшава чөвүлел хуралы-нын соонда болган даразындагы улуу бодушкун деп, сессияга ГДР-нин чазак төлөөлөрүн үндүрүп чо-раан. ГДР-нин Министрлер Чөвүле-линин Даргазынын ораакчысы Б. Лейшнер АДН агентиледин кор-респондентининг меделгэн.

Социалистиг курунелерин кады ажылдажылганы улам ыңай кал-бартыр талазы-биле чууга шитпи-лдерин сессияга хүлээп алган деп, ол чуталаан.

Бистин чурттарынын экономик-тиг хөгжүдериңин улуу болду-нар аргалары ол кады ажылдажыл-гада болгаш күш-ажыл хуузаалы-нда бар болуп турар деп, Б. Лей-шнер оналан меделгэн.

Планнарын, өртөм-шинчилел

ажылдарын аялап таарыштырарын-га, бугурдугуни специализастарын-га БЭДЧ-нин кегижүнери бүтү-ле чурттарын чыалдырган дугуржул-га сессиянын киржикчилеринин ки-чөгөйинин төвүгө турган деп, Б. Лейшнер меделгэн.

Бот-болунга экономиктиг дузала-жылга Чөвүлелин аяа-биле турган-га ГДР моон солгаар-лаа илде-кейлиг киржир апаар деп, Б. Лей-шнер меделгэн.

РУМЫН УЛУС РЕСПУБЛИКА. Бухарестин «Автобус» деп заводу тургустунганын бээр 10 аяа чылда аяа-биле турар. Бо болза чурттуң мурнакчы бугу-ругелерининг берээни. Оон чехтерин сайыраңгай чаа дерилге-биле дерээ. Заводтун коллективни күш-ажыл-дын бугурунчулуун болгаш бугурун үндүрер проду-

циянын шынарын бедидер дээр чедишикинн демисе-нип турар.

ЧУРУНТА: «Автобус» деп заводтун чехтерининг бирээ-зинде.

Фото Аджепресс—СЭТА-нын.

Элчинге тайылбыры берген

КАИР. (СЭТА). КАР-нын прези-дентин Насер Германиянын Феде-ративтиг Республикасынын Каира эл-чини Г. Федерерин хүлээп алган, ГДР-нин Курне чөвүлелин дара-гы Вальтер Ульбрихти КАР-га келин деп чалаан дугайында айты-рып шитпиригтерининг болгаш ол айтырыгы аяа-биле каттап чууга-ла-жып болгаш дээрин аяа меделгэн. «Аль-Ахрам» солун дыннаткан. Ол аян-чорук айтыкан хуусааында бот-таныр.

Лаоста болушкуннарга

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Бөлүк ар-мия офицерлеринин кылганы куру-не өргилдериин буурап душкенин дугайын Вьетнам радиозу чар-лаан. АП агентиледин даштыкы турары-биле алдыра, «чазак бай-далды буруну-биле контрольдап ту-рар» деп, түр каттышкан чазак-тын премьер-министри Суванна Фу-ма радио даштыкы меделгэн. Үймөөн үндүргөн бөлүк офицерлер радио станциязынын бажынын 14 шак дугурдула, чазакка шынычы шериг кезектери чедип келгилеге ээлеп турган. Суванна Фума чур-такчыларын дугурдулгача кыйгы-ган.

Чомбе-биле чуугаалажышкынар кылабас

НАЙРОВИ. (СЭТА). Конго тура халыкчыларын база бир удурут-чуу Гастан Сумилонун Найровиге меделгэн болза, Конгонун патриот-чу күштери Чомбенин аяа-биле бол-гон болза кажан-лаа элтепсес болгаш оон-биле чуугаалажышкынар кыл-ларына кажан-лаа барбас. Конго-да аяа-биле кезең дээр харымсалганын хуузаа-биле леопольдвил аяа-биле кылганын чуугаалажышкынар чорударына тура халыкчы-лар белеп дээрин ол чом-биле ка-ды меделгэн.

Вьентьянда болушкуннар

ПАРИЖ. (СЭТА). Чокта чаа аяа-биле бөлүк шериг офицерлер Вьентьянын радиостанциязын эже-леп алган. Февраль 1-нин өрттө-н-де даштыктын ынааында «эргил-де кылганын» чарлап туралар. Дээр шериг команданыннын со-ставына эскерилер кылгыр аяа-биле офицерлер негеп турар. Дээр шериг команданыннын штавы Вьентьянда турар.

Ук «эргилде хан төгүүшкүнү бодурубан» дээрин Франс Пресс агентиледин корреспондентин Вьентьяндан даштыкты турар. Ра-диостанцияны — аяа-биле офицер-лер эжелеп алган кара чангыс ба-жыны. Хоорайда дугурдулган чок байдал хевээр артышкан.

Былалда куруненин башкы институтунун бот-өөрди-ле (заочный) салбыры 1-ги курска дара-зында тускай өртөмнөргө студенттер хүлээп алы-рып чарлап тур:

1. Биология болгаш көдө аяа-биле бугу-ругелеринин үндөйнери
  2. Математика
  3. Төвүг
  4. Орус дыл болгаш литература
- Киреринин экзаменерин даразында өртөм-нө-н аяа-биле 1965 чылдын март 23-тен 31-ге чедир, июнь 5-тен 12-ге чедир чорутар:
1. Биология болгаш көдө аяа-биле бугу-ругелеринин үндөйнери тускай өртөм талазы-биле — орус дыл болгаш литература (бичимел-биле), физика.
  2. Математика тускай өртөм талазы-биле — математика (бичимел-биле болгаш аас-биле), орус

РЕДАКЦИЛЫН АЯА-БИЛЕ

РЕДАКЦИЛЫН АЯА-БИЛЕ: Кызыл Шетинки — Бравченко күдүмчүзү бажы № 3. ТЕЛЕФОННАР: Редакторун 24-63 редакторун ораакчыларын 35-24, 25-38, издатель кидизинин 37-13, харымсалгалыг секретары 23-35, көдө аяа-биле бугу-ругелеринин болгаш партия-а-биле аяа-биле кидизинин 37-13, 23-54, үндүр-бүдүрүлгелерин болгаш партия-а-биле аяа-биле кидизинин 22-64 чааа, аяа-биле болгаш көдө кор-респонденттерин база совет тургузу, болгаш аяа-биле кидизинин 20-60, бухгалтеринин 31-75, корре-кторларын 21-47, солж келбей барганда 32-75 теле фонча доолгар.

Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүлелин чанында парлагга талазы-биле өргөлдөдиг типографиязы ТС — 00058.

Сайгонче Банди далаш чорупкан

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Национал аймыл чок чоруктун херектеринин талазы-биле АКШ-тын президентинин тускай дузалажышы Мак-Джорж Банди АКШ-тын президентини Л. Джонсонун айтымын-биле Мурнуу Вьетнамге ужуруп чорупкан. Президентинин чөвүлөкчи-леринин бирээни Сайгонге чорут-кан чорук Мурнуу Вьетнамда херек-тин байдалына Вашингтонунун шынгызы-биле дугуреп турары-нын дугайын херекчелер турар. Ак бажынын парлагга айтырылганын талазы-биле төлөөлөктүн Джорж Риди Бандинин чорутканы-нын дугайында чарлаш. президент Джонсон Ак бажында аяа-биле ден-меддин чөвүлел хуралын өрттирген, ол хуралга Мурнуу Вьетнамда бай-далды чуугаалашкан деп база ды-наткан. Чөвүлел хуралга АКШ-тын дээр шериг дугурдулган аяа-биле болган Мурнуу-Чөөн Азияда америк

политика дээр харымсалгалыг ку-руне департаментинин төлөөлөкчи-лери олурушкан.

Ридинин сөзү-биле алдыра, Бандинин Сайгонге чорутканынын со-рулгазы — америка элчин гене-рал Тайлор-биле консультатив кы-лымы болур.

«Тургуштунуң келген байдалды барымдаада көргөш», элчин Тай-лор Сайгонга артар, а Банди кон-сультатив кылымы-биле өлчө ужу-дуп чоруй бараа чогур деп көргөн дээрин Риди чуталаан.

Ак бажында аяа-биле национал аймыл чок чорук чөвүлелин ху-салаан болур, аяа Мурнуу Вьетна-мда байдалды, аяа-биле аяа-биле ар-тыкшылын КАР-га салгыларын соксадир дугайында конгрессин тө-лөөлөкчелер палатазында чокта чаагы бажылашкынын түнделди-рин болгаш өскө-лаа айтырылганын чуугаалажыр апаар деп, Риди айты-кан.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТТЕРИ

Чаз, 1965 чылдын бугурунда аас-кежиктиг болгаш аяа-биле чедишикиннери болур дугайында байыр чедишикиннерин болгаш ку-рөөшкенин хөй-хөй кижилер бот-тарынын төрөдериңге, таныш-кө-рүштеринге илердеп тургулаан.

Хөй-хөй кижилер чылдын башта-гы хуңеринде-ле аас-кежиктиг бол-гулаан. Ак-Довурак хоорайда Л. А. Тодмачева, Кызыл хоорайда А. А. Алексеев олар лотерея билеттери-биле чеп хууш машиналар ойнап ал-гылаан. Шагаан-Арды хоорайда К. Е. Жирнов тоску үндүрүлгени № 193 билед-биле (сериясы 40733) «Па-нела» деп мотоцикл ойнап алган. Туран хоорайда З. Р. Журавлева че-ли билет садып алган, турган. Оон ийини ойнашкына таварышкан.

Бирээни—526 рубль 50 көпөк өртө-ткүн панино, а бирээни—1 рубль болган.

Ам 1965 чылдын лотерея билетте-рин чон солдурган турар. Бо чылдын лотерея билеттеринин чеди тиражы болур. Ойнап алышкынынын тугу өрткөн чылдын чеди хөй болур. 1041 «Москвич» деп автомашына, 5205 «Панела» деп мотоцикл, 5205 панино, 3470 мотоцикл-терлер ойнап алышкынына таварыш.

Баштайгы тираж 1965 чылдын февраль 10-ла Ленинград хоорайга болур.

Лотерея билеттерин садып алырын-че далажынар, аргым өнүктөр!

Т. ИЛЬИН, ажаалта кассанын өргөлдөдиг улуу инспектор.

Улусчу дружина

Танды районун «Тивеле» сов-хозунун Кара-Хаак салбырында 20 кижиги киржикчилер дружиниктер болуу болгаш эш-хуузуңуң сууду аяа-биле турар.

Ниттинин корум-чурумун камга-ларынга, кижилерин күш-ажылга кижиздериңге хөй-нити эгелдеш-кинин ол организациалар улуу-рольду ойнап туралар. Совхоз бугу-ругелеринг доктаамал аяа-биле, чалгаа, арагаалар, хулиганнаар кижилерин дугайында айтырыгы совхозтун аяа-биле-ишчилеринин нити

хуралына чогуур өй-шанда тургу-зуп көзү болур.

Нитиге аяа-биле аяа-биле, мангысталак амыралче шилчөөн Чооду Дуктүшпенин херээн чоок-та чаа эш-хуузуңуң суудунга кө-гөш, совхозтун өнү-хөргөңүн орд-лап турган ооруу истелге черинче шилчиккен.

Хөй-нитинин корум-чурумунун үрөкчилеринг улуу демисели бис-тин дружиниктеринин моон соя-таар-лаа улам күштелдир.

О. ЕНДАН, С. ДЫРТЫН-ОЛ.

Бөгүн республикага будуттагылап каап турар хүн болур. Чамдык чер-лерге хар чаар. Хат кошканга өй-

тааныга чедер. Агаарын температу-разы дагыл черлерге—13—18, а өскө черлерге—21—26 градус соор. Кы-зылга онза өскөрүшкүн чок болгаш хат кошкан. Агаарын температуразы —23—26 градус соор.

Редактор К. Н. КУДАНИ.

Февраль 5-те «НАЙРАТ» уругларга аяа-биле чоруткан 10, «Кобра» операция 12, «Менээ бугуреп кирер» 2, 4, 6, 8, 10 шактарда.

«КАА-ХЕМ» «Партизан чалбыра» 10,30, 12,30, «Карамболь» 4,30, 6,30, 8,30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ» «Дон эленин кырында бажыныч» 2,40, «Чеди алышкы-га чеди душтук» 4,40, 6,40, 8,30 шактарда.

«ВОСТОК» «Шугуналчак реис» 10,30, 2,30, 4,20, 6,20, «Воскресенье» (1-ги, 2-ги сериялары) 4,30, 6,30, 8,30 шактарда.

РЕСПУБЛИКАНЫН ХӨГЖҮМ ШИИ ТЕАТРЫНГА

ГЛАВЕНЦ
Февраль 7-де
«АЛЬМАНЗОРУН ХУУЛГААЗЫН БИЛЗЭЭ» деп шииш унер.
Шии хүндүсүңүн 12 шакта эжелер.

А. ОСТРОВСКИЙН
«СУРААНЫННЫ ТЫП АЛЫР СЕН» (Балзаныннын кадаланышынын) деп шииш унер.
Эжелер кезекженин 7 шакта.
Касса 10 шактан эжелеп аяа-биле.

Тыва республиканын ачылар болгаш балыкчылар нитилел АГААКТЫ ДИРИГЕ ТУДАРЫН чорудуп турар. Дириге туткан бир АТАНАКТИН ӨРТЭЭ 3 РУБЛЬ.

Дугуржуп алыры-биле баш черинин адрей: Кызыл хоорай, Оюн Б.р.с.с.и күдүмчүзү. 110, телефон 22-55.

БАШТААР ЧЕР.

Ыла болгаш литература (бичимел-биле), физика.

3. «Төвүг» тускай өртөм талазы-биле — орус дыл болгаш литература (бичимел-биле болгаш аас-биле), СССР төвүгү.

4. «Орус дыл болгаш литература» тускай өртөм талазы-биле — СССР төвүгү, орус дыл болгаш литература (бичимел-биле болгаш аас-биле).

Документтерин: билиришкенин, автобиогра-фиян, чуртап турар черинден алган шынылга-ны, аяа-биле турар черинден алган характеристи-каны, күш-ажыл дептеринин хоолганын, өртүм-а-биле дугайында документин, 3×4 чөмчө-диг 4 фото-чуруктарын, кадынын дугайында шыныылганы институттун бот-өөрди-ле салбы-рынче (Ленин күдүмчүзү, 36) чорутар.

ИНСТИТУТУН РЕКТОРАДЫ.